

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id eundem probamus libenter. (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:

Egészévre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona.
Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség: Jókai-utca 10.

Kiadóhivatal: DEBRECZENYI GYULA KÖNYVNYOMDÁJA (Iskola-utca 4. sz.)

Umberto.

(k.) Rettenetes hírt hoz a monzai táviró: Umberto olasz királyt Angelo Bressi nevű anarchista lelőtte. A király néhány perc múlva meghalt. A gyilkost elfogták s midőn megvéde a nép dühe ellen tettéért kérdőre vonták, a legnagyobb czinizmussal vallotta be tettét s kijelenté, hogy büntetése nincs. Tettét beismerte s nyomban hazudott.

Ravatalán fekszik Umberto olasz király, szívében a gyilkos golyó, körülte felhangzik a királysághoz hű nép zokogása s az egész világot megrázó tragédia rémesen kiáltja felénk a szörnyű valóságot: koronás főt kíván az anarchia vérszomja, királyok ellen kövácsoolja fegyverét s győzelmi zászlaja a könnyező nemzetek gyászfátyola!

Olaszország! rettenetes a te vétked, mert emlíd gyilkosokat táplálnak! mert gyermekeid kezébe az üldözött, de meg nem semmisített anarchia nyújt gyilkos fegyvert gyors egymásutánban! S a gyilkos fegyver koronás főt keres, hogy nemzetek szívére lássa végvonaglásban! Az olasz Caserio Carnot sujtotta halállal; az örökre meggyűlöl olasz Luccheni áldott emlékü nagyasszonyunk, Erzsébet királyné szívébe mártotta a gyilkos tört. És most az anarchia golyója ismét

királyi áldozatot kívánt, Umberto szívére talála s megölte!

Borzadva állunk meg a romboló szenvedélynek, az erkölcséből teljesen kivetkőzött, a fennálló jogrenddel szemben álló nemzetközi gyilkos banda ez újabb galád munkája előtt, mely az anarchia termő öleiben sem volt kíméletlen s a forradalommal cimboráló Viktor Emánuel fiát ép oly hidegvérrel lötte le, mint bármely más uralkodót. Valóban, csak egyház ellen szító állami politika nyújthat némi magyarázatot. Uralkodóház még nem látott szövetséget a forradalmi sódredékben s ha élt is a nép támogatásával, kezét nem fogott a forradalom martalóczaival. Viktor Emánuel volt az első s egyedüli uralkodó, a ki a hatalom ellen törő forradalmi féktelen, vad hordákkal szövetekezve isteni intézményre emelte fegyverét s királyi kezével nyújtotta a segély-üszköt annak a világra törő eszmének, mely mostan fiát kívánta az áldozat oltárára.

Az egyház ellen harczba vezetett nép nem tudott boldog lenni az egységes olasz korona uralma alatt s a frázisokba szorított liberális politika hangzatos jelszavaiban nem látja a nép boldogulásának biztosítékát s a vezetők ellen élesíti most már fegyverét. Olaszország erre

példát adott. Sajnáljuk, hogy így történt! De hiába, Umberto király aöltött szíve ezt kiáltja felénk.

A piomonti dinasztia rémtetteit, melyeket harmincz éven át gyógyítani lehetett volna s kellett volna, gyermekeivel boszulja meg a nemezis. Harmincz éves átok lebegett Olaszország felett az egyház megrablásáért, gyógyírt nem kerestek, nem találtak. Az egyház lenyűgözését kívánták s egy bünszövetkezet gyilkos munkájára ébredtek, mely áldozatot most már saját véreből kívánt s — ez fáj nekünk is — végre kapott.

Az Istentől elfordult anarchia véres diadalától undorral fordulunk el s megrendülünk szívünkben. lelkünkben egyaránt, midőn a romboló hatalom áldozataként látjuk a gyilkos golyó által leterített királyt ravatalára fektetve. Minden nemzet a részvét könnyeivel tekint a hajdan szép Italia nemzeti nagy tragédiáját s a fájdalmak sulya alatt megtört özvegy királynét.

Hatalmas az igazságtalanok fegyvere s hogy megtörjük erejét, az igazság fegyverét kell edzeni ellene. Lássátok a rettentő igazságot ti királyok és hatalmasok s halljátok a királyi ravatalok intelmeit: az igaztalanság titeket sujt legerősebben.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

A szerelem proletárja.

Irta: X. X. X.

(Folytatás.)

Szomolánshy előkelő hajlongással eléje lépett, s mintha csak Kegyelmes Ministere előtt állott volna, csöndes, resignáló hangon imígy kezdett beszélni.

— Előre is kérve kérem a bocsanatokat, hogy a sok jóert — bár csak látszólagosan, de hálátlansággal fizetek. — Nem saját szívem és érzelmeim sugallatára, de sötét életkörülményeim, és a lelki önvád áthághatlan parancsára nyilatkozom meg így, mint szeretett Magda leányának igazság-szerető, bölcs ítélkezési atya előtt. Kivetkőzöm — bár elég későn — a gyarló férfiúi büszkeség mezéből, hogy híven tolmácsolhassam, rámutathassak ama sziklára, melyen hajótörést kell szenvednie eme szent, mély gyökért vert igaz szerelemnek, melyet a világ előtt e drága karikagyűrű jelképez, mely már csak az Isten áldására várt.

... Hogy most, midőn e gyűrűtől meg kell válnom, mit érezek, szavakkal ki nem fejezhetem. — De tudom is, hogy ide kevés a szó, nem osztatja el a kételyeket, sőt megsokszorozza; hogy az nem gyógyít, sőt jobban sebez, ... tudom, hogy a pusztító szó nem védelmet, hanem önmagam ellen a vádat szolgálja. — Tehát nem a szavakat, hanem a szomorú bizonyítványokat,

e rólam — élőhalottól — szóló orvosi gyászjelentéseket hívom tanúságnak; sötét betűi bizonyítják: hogy ily megmérgezetten örökölt vér birtokában, mint a minő ereimben buzog, hogy ily iszonyu földi átok sulya alatt, lelkiismeretem s a mások iránti köteles felelősség érzetében nem is szabad arra gondolnom, hogy szeretett Magda leánya iránt érzett szerelmem, koronát nyerjen az oltár előtt az eskü által; s nem leend számomra más a fájdalmas lemondásnál.

... A lelkembe láthat Uram, mást nem tehetek. Belől a lelki, kívül a testi kór emészt. Amaz, hogy ily iszonyu lelkiismereti kényszer alatt állok, mely önmagamat megfosztani kész földi boldogságomtól, szeretett leányának áldást-hozó kezétől; emez pedig testi fájdalmakkal gyötör, éget, rombol, s egy-sülten: a kétségekre kerget, az örületbe a halálba ragad. — ... Már tavasszal éreztem a derült olasz ég alatt a halál lehelletét! — Haza jöttem, de itt a nyár sem hozott enyhülést, nem segítettek a gyógyfürdők enyhe meleg vizei, balzsamos fenyőillata, mentem ismét az őz beálltával Arcóba. onnan ismét haza jöttem azt hívnék, hogy, egészségem némiképp megjavult, helyreállt. — Alom, ábrándkép volt: szerte foszlott! ... A régi betegség ismét visszakerget, ... megyek ... mennem kell Uram. — Érzem: nem jövök többé vissza; tudom: nincs visszatérés e Golgotáról többé. — Térdre hulla kérem, bocssáson meg azért, hogy amit másfél éve oly meggondolatlansággal, de oly boldog reménnyel kezdtem el, most megdöntöttem bár, de ily remény vesztetnen kell bevégeznem. — Bünbánólag kérem bocsanatát, hogy ily későn lebbentettem fel e sötét titok-

ról a fátlyolt. Uram! gyarló földi ember vagyok, nem látam szerelmemben oly sötétné a valót. Végtelen reményeim voltak; aranyhálóként szövét át lelkemet a remény, szerelmemmel altatgattam a lelkiismeretemet, csitítgattam a becsület ébredő tiltó szavát. — Önző voltam, szeretett Magda leányának boldogsága s jövője árán akartam megaranozni hanyatló rövid életemet.

... Oly lejtőre léptem, melynek lábánál szétterül a feneketlen örvény. Én nem kerülhetem már ki az örvényt Uram, de a férfibebecsület arra kész, hogy megállítsam a lejtőn azokat, kik vakon az örvénybe rohannak. Itt, s ily állapotban, midőn ily nagy ut előtt állok, magamba szállva, nyitlan kimondom az igazat, nem tudnék, s nem akarnék azzal az önváddal és lelki teherrel átkelni Cháron csónakán, hogy a tulpartról egy korán megőzevgyült szerencsétlen asszony, karján egy még szerencsétlenebb gyermekkel átkokat szórjon s köveket dobáljon utánam!

— Az égre kérem, hagyja el ... mily iszonyu, mily sötét szavak ezek.

— Nem a szavak sötétek uram, hanem maga a valóság, a mit a szó csak nagyon halványan tolmácsol ... Csak egy utolsó szót még jóságos uram, engedje hinnem, hogy bocsanatának reményében indulok el hosszú utamra, mentsen ki igazságszerető atyai szíve szeretett Magda leánya előtt, engedje meg, hogy egy utolsó „Isten hozzád”-ot mondhassak neki.

— Iszonyu dolgokról beszélt — szólt az öreg Széll. — Ugy megrendítet, megszemorított, hogy noha önmagam is vigasztalásra szorultok, úgy érzem, hogy e pillanatban rám sza-

Mai lapunk 4 oldal.

Bánffy, Kossuth.

(x) A régi kormánypart egyik organuma, egy szende vidéki lapocska, a mely benyálós a bukott miniszterelnök politikai dolgaiba, egy igen érdekes hirt bocsátott a napokban világgá. Elárulja ugyanis, hogy a jövő választások alkalmával a Bánffy pártja szövetségbe fogja a Kossuth Ferencz pártjával, egyik támogatni fogja a másikat teljes erővel és teljes buzgalommal.

Minékünk ez nem újság. Mi egy cseppet sem csodálkozunk ezen. Hiszen alkalmunk volt erről már többször is meggyőződni. Hogy többet ne említsünk, élénk emlékezetben van még a négy év előtti általános választások azon jellemző epizódja, mikor Szigetváron a Kossuth párti Olay Lajos megválasztására Bánffy Dezső báró az egész hivatalos apparatust mozgásba hozta, hogy Bartha Miklós, az Ugor-párt jelöltje, a kitűnő publicista, mandatumot ne kaphasson.

Vagy itt a legutóbbi, egy hónap előtt lezajlott rimaszombati választás, a mikor az egész Bánffy-párt a Kossuth-párti Törökre adta szavazatát. Sőt a függetlenségi és 48-as párt a pánszlávokat is megnyerte nemzetellenes ígéretek árán magának.

Ezek azonban csak példák. Szemelvények a sok közül, tünetek, a melyeket megczafolni nem áll senkinek tehettségében, mert ezek szemei előtt játszódtak le. Ilyenek nagy számmal történtek a multban, a jövő kilátásai megerősítettek bennünket ezen gyvainkban, sőt a fenn-tisztelt Bánffy-párti bententes lapocska bizonykodik is mellette, hogy senki benne kételkedni ne merjen.

Mily megható aztán, ha az ember Meszlenyi Lulut és a Székesfehérvári Hirlap zajongó zagyvalékának megroggyant zászlóvivőjét dörögni hallja ebben a czudar kánikulai forróságban. *Aki nincs velünk, ellenünk van!* Hát ki van velünk? és ki van ellenünk? Igazodjék el valaki abban a labirintusban, a melyet a szavak és a tények ellentmondásai élénk tárnak. A képviselő ur szídjá, átkozja a kormánypartot és mindennemű 67-es közösztgyes, svaregelb politikát. És elfelejti, hogy pártjának kebelbarátja, pártfogója,

kad a kötelesség, hogy én vigasztaljam őt valahogy szerencsétlen helyzetében. . . De hát hogyan? . . . Lelkem mélyéből számon s megbocsátok önnek, mert a mit ifjú könnyelműséggel vétett, szerelmétől elvakítva, eme férfias, nyílt szavaival még elég korán helyrehozta. — E szavak elszakítják bár öntőlünk, de az emlékezésben elszakadhatlanul lánczolta vissza sziveinkhez. — Köszönöm a nyílt, őszinta szavakat. — Ön bár utra megy, eltávozik örökre házuktól, de emlékezete örökre itt marad házukban, . . . nem itt, egy méltóbb helyen — sziveinkben . . . Szivem mélyéből kívánom egyszégre jobbra fordultat. — Im, fogadja bucszásakor tőlem e kézzorítást, szolgáljon bizonyosságul arra, hogy én önt ezek után épen úgy becsülöm, szeretem, mint azelőtt. Megbocsátok, védője leszek Magda leányomnál; de mondjon le az égbe kérem a Magdától személyes bucszásáról. — Ne tegye ki szegényt oly lelki rázkódtatásoknak; engedje, hogy atyai szívemmel előkészítem a valóra, az ébredésre. Talán ha elutazása előtt pár sornyi levélben elbucsuznék tőle, fájdalmait kissé megkönnyíthetné általa. — Nyugodjon meg, mikép mi is megnyugszunk a szomorú végzetben. vezérelje az Eg! Isten önnel!

— Oh uram — szolt elérzékenyülve Szomolánsczy — mily boldog vagyok a bocsánat birtokában, hogy megkönnyítette beteg lekemet.

(Vége következik.)

előmozdítója Bánffy Dezső báró, a gálabirgeri hoppmester, az ischli klauzulának fennkölt lelki sürgetője, a ki a kvótát a hatalomért bármily magaságra felszólította volna ennek az egyezkedett Magyarországnak a nyakára. Barátjunk pártfogójuk, ügyeik előmozdítója az a Bánffy Dezső báró, a ki Wekerle bukása óta kimondhatatlan nyomorúságnak és komisszágnak volt végrehajtója, a kit végül úgy kellett kiebudálni, hogy szünjön meg átka lenni a magyaroknak. És most ez a Bánffy újra vissza akar jönni a régi bársonyszékbe, ha kidobták az ajtón, ő vissza akar mászni az ablakon. Tetszik neki a letűnt mult, annak piszka és posványja. Hogy pedig visszamászhasson, segítségére van szüksége, a ki hátulról tolja. És erre szövetezik azzal a szemforgató Kossuth-párttal, a mely, a hol lehet, titi-veri mellét, hogy így, hogy úgy a 48-as szent elvek és eszmék, sutyomban pedig szövetezik a legtöbbször megátokozott zsarnokkal, mert hát holló a hollónak nem vájuiatja ki a szemét.

Hát aztán ki adhat még nyugodt lélekkel az ilyen párt zászlóvivőire, a kik ma jobbra kacsintgatnak, holnap pedig balra, a kik most káromkodnak, gyalázkodnak, a másik perczben pedig áruba bocsátják azt, a minek pártfogását esküvel fogadják?

Mit adjunk mi fejeváriai és fejeérnyeieik Tóth Arthura és lapjára, a ki 1896-ban nyíltan a revizionista *Kalocsay* Alán mellett foglalt állást, most pedig azt olvassuk lapjában, hogy a ki a katolikus vallást sértő törvények ellen szólni mer, a ki azoknak a törvényeknek megváltoztatására törvényes utakon lépéseket tesz, az a hazaárulásra hasonló bünt követ el?

Hol itt az igazság, hol itt az őszinteség? Mikor beszélt a Székesfehérvár Hirlap igazat, most-e vagy négy esztendővel ezelőtt? Avagy ezeknek az uraknak mindegy, ha ma a köpönyegnek a külsejét, aztán meg a belsejét forgatják, csak mandatum legyen, a többi tökéletesen mellékes?

Legyen az a függetlenségi és 48-párt egyenes, nyíltlelkű párt, harcoljon az igazság fegyvereivel. A mit ma mond, tartsa meg holnap is, és ne felejtse el, hogy 24 órával előbb mit fogadott. Ha beszél a vallászabadságról, ne üldözze a katolikuszt azért, mert az katolikus. Ha ellensége a 67-es alapnak, ne kotyvasszon egy fazékban Bánffy pártjával. Vagy ha összeszövetkezik vele, ne követeljen magának tiszteletet. A mig ilyen párttal állunk szemben, mindig nyugodtan emeljük fel fejünket, mert a néppárt nem ígér ugyan elérhetetleneket, de a mit ígér, az Magyarországnak és becsületet, tisztelretreméltó régi 1000 éves lakóinak, a kereszténységnek javára fog válni, és elve mellett mindig kész sikra is szállani, azokért becsületesen küzdeni bármínő hatalommal szemben is. Legyen méltó ellenfél a függetlenségi párt, akkor tisztelettel hajlunk meg előtte, de a mig fari-zenskodik, mint a multban tette, ne várja józan polgárok tiszteletét.

UJDONSÁGOK.

— **Uj doktor.** Csak néhány hete advunk hirt megyebeli papjaink egyikének római doktorátusáról s már ismét újabb, örvendetes sikerhez gratulálhatunk. Ugyanis *Zichy Gyula* gróf, pápai kamarás, feje-egyházmegeyei áldozópap f. hó 27-én tette le a jogtudományi tudori szigorlatokat a római Gergely-egyetemen. Nem sokkal utána az egyetem statumai szerint az el-

utazni szándékozó új doktor letette az esküt. Szívöböl üdvözlöjük az új doktort.

— **A Lakatos-utca rendezése.** Ma délelőtt a városi építészeti szakosztály *Ref István* rendőrfőkapitány elnöklete alatt ülést tartott, melynek főtárgya a Lakatos-utca rendezése volt. A mérnöki hivatal tervezetét a szakosztály elfogadta s így a közel jövőben a Lakatos-utca beboltózása és rendezése megtörténik. Nagy szükség van az utca csinosítására, de — tekintve a jövő hóban megtartandó jubiláris ünnepeket — valóban alkalmoszerű volna a Szent-István-utca helyreállítása. Soron kívül kellene itt intézkedni s legalább a Szent-István templom előtti teret egy kissé rendezni.

— **Pártoljuk a kisipart.** A vármegyeház másodemeleti, egyik setéb szobájában talál az ember egy-két butordarabot. Ezek a mintái az új megyei közkórház berendezésének. Ha közelebbről tekintjük a felszerelési tárgyak szállítására vonatkozó vállalati feltételeket, azt kell konstatálnunk, hogy ily feltételek mellett kisiparos munkát nem vállalhat, mert például az asztalosmunkára se minta, se terminus, csak egyszerű méretek, itt is hiányzik azonban a mélység mérete. A tervekészítés 5-6 napot vesz igénybe, pedig erre kisiparosainknak sem idejük, sem pénzök nincs annál is inkább, mert valószínű, hogy a vállalat valamely gyár kezébe kerül s így 5-6 munkanap értéktelenné válik. De még tervszerű munka mellett is megtörténhetik, hogy egy-két darabot nem fogad el a bizottság, a helyett azután 8 nap alatt új készítenendő, a visszadobott pedig a kisiparos nyakán marad, mert csak kórháznál értékesíthető. A szállítási határidő 60 nap. Már ez is elég ahhoz, hogy kisiparos ne vállalkozhassék e munkára, mert hisz előbb tervezgetni kell, időt igényel az anyagbeszerzés is, nagyobb munkaerőről kell gondoskodni. Mindezt előre, mintegy rizikóra megtenni nem lehet. Hozzájárul mindehhez minden napi késelemért 50 korona pénzbüntetés. A mennyiben pedig a vármegye jogosítva van 10 százalék utánrendelést eszközölni, valóban méltányos lenne az utánrendelés külön határidőt adni annál is inkább, mert az esetleges visszarendelt munkáért az iparos kárpótlást nem kap. Már e néhány pont is igazolja, hogy a feltételek készítésénél a kisiparosok érdekeit teljesfigyelműen kívül hagyták s nem ártana legalább a határidő meghosszabbítása által módot nyújtani kisiparosainknak a vállalkozásra.

— **Eltűnt leány.** *Dóka Ferencz* nőszabó, Várkör-utca 16. sz. alatti lakos 13 éves *Kornélia* nevű leánykaja f. hó 29-én a délutáni órákban azzal ment el hazulról, hogy kimegy a szőlőbe s azóta vissza sem tért. A nyomozási eljárás eddig eredményre nem vezetett. Mint hírik, a kis leányt játszótársai ijesztették, hogy valami csinyjét az apjának elbeszéli s állítólag a szülői dorgálás elől menekült el a kis leány.

— **Hirtelen halál.** *Alovics József* Dinnye-u. 18. sz. alatti lakó ácsmester derék, 18 éves *Anna* nevű leánya f. hó 30-án éjjel hirtelen rosszul lett s rövid idő alatt meg is halt. Az elhunyt-nak hűlt tetemét holnap d. u. 6 órakor helyezik örök nyugalomra a Dinnye-utca 18. sz. alatti gyászházból. Az elhunytat szülei s nagy számu rokonság gyászolja.

— **Táncpróba.** *Sórecz József* jónévű táncmesterünk legutóbbi tanítványai f. hó 29-én tartották táncpróbájukat *Horváth Mihály* Tobak-utcazi tágas vendéglőjében. A táncpróba minden tekintetben jól sikerült. A négyeseket 50-60 pár panczolta.

— **Lóverseny.** A helyben állomásozó 12. dsszidas-ezred tisztikara augusztus hó 2-án d. u. fél 3 órakor kezdődőleg az alsóvárosi 8-ik számú gyakorlótéren lóversenyt rendez, melyen a város közönségét szívesen látja s ez uton hívja meg a versenyt rendező tisztikar. A lóverseny vezető-sége a következőképp alakult meg:

Bírák: *Lobkovitz* Rudolf hg. hadtestparancsnok, *Gagern Ottó* br. lovassági tábornok, *Zurna Károly* altábornagy, *Attems Mór*icz gr. tábornok, *Görgey Vince* tábornok, *Lyro Emil* ezredes, *Koller Viktor* ezredes s *Abele Vince* alezredes.

Pályafelügyelők: *Karban Károly*, *Domanszky Károly*, *Lazarini Othmar* br. századosok.

Indító: *Cornaró Pál* százados.

A mérlegnél: *Oreskovics Péter* főhadnagy.

Versenyintézőség: *Matics Heinrich* alezredes, *Mykulik Zsigmond*, *Wimpffen Ferencz* br. századosok, *Oreskovics Vilmos* főhadnagy, *König Oszkár* hadnagy.

Sorrend.

I. Akadály-verseny. Tét 6 korona. A három elsőnek tiszteletdíj. Távolság 3200 méter. Az ezredbeli tisztek és tiszthelyettesek tulajdon és szolgálati lovai részére. Jelentkezett 8 futtató.

II. Akadályverseny a közemberek részére. Négy pénzjutalom 40, 30, 20 és 10 koronával. Távolság 3200 méter. Századonként két közember, a hadkiegészítő és műszaki szakaszából egy-egy közember részére, a melyek 1898. évig még sem első, sem második helyen nem futottak. — Jelentkezett 14 futtató.

III. Gátverseny. Betét 10 korona. A három elsőnek tiszteletdíj. Az ezredbeli tisztek és tiszthelyettesek tulajdon lovai részére. — Távolság 2400 méter. Jelentkezett 17 futtató.

IV. Akadályverseny altisztek részére. Négy pénzjutalom 40, 30, 20 és 10 koronával, azonkívül az elsőnek egy tiszteletdíj. Századonként két közember, a hadkiegészítő és műszaki szakaszából egy-egy közember részére, a melyek 1898. évig még sem első, sem második helyen nem futottak. Jelentkezett 14 futtató.

V. Vadászverseny. Betét 6 korona. A három elsőnek tiszteletdíj. Az ezredbeli tisztek és tiszthelyettesek tulajdon és szolgálati lovai részére, a melyek 1898. évig bezárólag sem első, sem második helyen nem futottak. Távolság 5000 méter. Jelentkezett 15 futtató.

IV. Akadályverseny. Betét 10 korona. A három elsőnek tiszteletdíj. Az ezredbeli tisztek és tiszthelyettesek tulajdonlovai részére. Távolság 4000 méter. Jelentkezett 16 futtató.

— **Megőrült kereskedőség.** Már két ízben volt a Lipótmezőn, teljesen kigyógyítani azonban még mindig nem lehetett *Herczeg Béla* kereskedőségét, a kivel már oly sokszor meggyült a baja hatóságunknak. Tegnap ismét kitért rajta az örzöngés be is szállították a városi kórházba. A hatóság megtette az intézkedést, hogy a szerencsétlen elmebeteg gyógykezelés végett Budapestre szállíttassék.

— **Jegyzői szigorlat.** *Huszár Ágost* alispán elnöklete alatt augusztus hó 18-án jegyzői szigorlati vizsgák fognak tartatni a vármegyeház nagytermében. Eddig 11-en jelentkeztek a szigorlatra.

— **Porcinkula.** Csütörtökön, augusztus hó 2-án lesz a porcinkula-bucus a szent Ferenczrendiek templomában. Mint minden évben, előreláthatólag az idén is sokan jönnek a szent Ferenczrendiek templomában tartandó ájtatossá-gokra, melynek sorrendje a következő: fél 6 óra-

kor szent mise; 8 órakor ünnepélyes szent mise az Oltáriszentség kitétele mellett; utána ünnepi szent beszéd; 10 órakor csendes mise; d. u. 4 órakor vecsernye. A kik e napon meggyónnak, megáldoznak s az anyaszentegyház szándékára imádkoznak, teljes bucsut nyernek.

— **Tiszteletdíj apádat, anyádat.** *Vincz* Andrásné ház-u. 3. sz. alatti háztulajdonosné panaszt emélt *Mühlbacher* Anna lakója ellen, mert szülei-vel *Mühlbacher József* és nejevel szemben állítólag embertelen bánásmódot tanusított. A feljelentés szerint koplattatta a szivelen leány az elagott szülőket s tisztántartásukkal mitsem törődött. Időközben a leány a szőlőhegyre vitette agg szüleit, a honnan tegnap mentőkocsin szállították be őket. A 75 éves *Mühlbacher* már meghalt, feleségét a kórházban vették gondozás alá. Az orvosi látélet szerint természetes volt a halál-ok, mégsem ártana a vizsgálatot a feljelentés alapján szigoruan megindítani.

— **Emberóra akadt.** Egy tisztességes család leánygyermek a Kórház-utcán át a belváros felé tartott, midőn egy jól öltözött ur melléje szegődött s nemtelen ajánlatokat tett a galád udvarlójától minden áron szabadulni óhajtó hajadonnak. Ez azonban mindaddig nem sikerült, míg egy igazi gavallér nem akadt, a ki aztán tisztázta a helyzetet igazi magyaros lovagloz illő módon. Midőn ugyanis a halálra íjedt hajadont megmentette, az „uri ember“ után ment, a ki egy szabó cég alkalmazottja, s tisztességesen felképzte a gazdája portáján. Jól tette! Kötelességet teljesített a megtámadott női becsület érdekében. Bár ez úgy a bíróság elé kerül, hisszük, hogy a gavallér lovag büntetés helyett dícséretet kap.

— **A vasárnap megszentelése.** A m. kir. honvédelmi miniszter által f. évi 50.162/IV. szám alatt népfelkélési jelentéseknek vasár- és ünnepnapokon megtartása tárgyában kiadott körrendelet így szól: A folyó évi május hó 19. kelt 32.809 XI. számú körrendetemet kapcsán a népfelkélési jelentkező utasítást (A—49) 27. pont második bekezdésének negyedik sora következőképp egészítendő ki: „vasár- és ünnepnapokon időszaki jelentkezések nem tartatnak, e napok lehetőleg utazásra fordíttassanak.“ Budapesten 1900. évi július hó 16-án. Báró Fejérvári Géza, s. k.

— **Vihar.** Már napok óta oly nagy volt a forróság, hogy szinte jól esett tegnap délután a keletkező szél, a mely azonban hamarosan viharrá nőtte ki magát s a város kül- s belterületén nem kis károkat okozott. A városban esőrömpöltek az ablaktáblák, a határban pedig sok helyen megdőntötte a lábón lévő növényzetet, főleg a szőlőtöskéket. A kevés esővel jövő vihar csak a késő éjjeli órákban csillapadt.

— **Törvényszaki tárgyalások.** A székesfejérvári kir. törvényszéknél f. év augusztus havában a főtargyalások a következő sorrendben tartatnak meg: 11-én *Lakatos László* és társai hatóság elleni erőszak büntette és vétsége tárgyában. 22-én *Fister Mihály* és társa súlyos testi sértés büntette tárgyában. 28-án *Kolompár Bogó* és társai lopás büntette tárgyában.

— **A négyelet gyűjtése.** A folyó évi május hóban a székesfejérvári jótékony négyelet által rendezett gyűjtés alkalmával a szegények segélyezésére kegyes adományokat adtak a következők: (Folytatás.) VI. sz. gyűjtői: *Katona Horváth István* 10 kor., *Görgey Vince* 6 kor., *Belák Ignác*, *Braun Alajosné*, *Pittler Béláné*, *Giffing Edéné*, *Kiss Ignác*né, *Pick Ignác*né, *Procopius*, dr. *Révy Ferenc*né, *Rechnitzer Soma* 4—4 kor., *Alföldiné*, *Armuth Lajosné*, *Birkl Jánosné*, *B. B.*, *Breuer Adolfné*, *Bucz Béláné*,

özv. Bottka Antalné, *Csitáriné, özv. Eitz Jánosné*, *Érdős Józsefné*, *Gold Ferencné*, *Havranek Ignác*né, dr. *Huszár Adolfné*, *Kollerné*, *Kégl Koller Kornéliá*, *özv. Klökner Péterné*, *Kell Jenőné*, *Langrafné*, *Lerf Jánosné*, *Morgenstern nővérek*, *N. N.*, *Pfinn Józsefné*, *Pfinn Istvánné*, *özv. Pongrácz Gyuláné*, dr. *Preusach Lipótné*, *Popper Ernőné*, *özv. Pauloviczné*, *Sárközy Imréné*, ifj. *Singer Józsefné*, *Schubert Emilné*, *Schlamadinger Gyuláné*, *Szlávik Zsigmondné*, *Téri Józsefné* 2—2 korona, *Bartos Gyuláné*, *Berger Arminné*, *Csesznek Jánosné*, *Deutsch Béláné*, *Deutsch Lázárné*, *Fodorné Gál Francziska*, *Freud Regina*, *Gold Lázárné*, *Gerlits Józsefné*, *Kovács Ferencné*, *Köhler nővérek*, *Knezits Imréné*, *özv. Klein Józsefné*, *Kossininé*, *Lipcei Lajosné*, *N. N.*, *Róth Sándorné*, *Röllich Ferencné*, *Singer Edéné*, *Szűts Emilia*, *özv. Szauer Józsefné*, *Takács Dezsőné*, *Tóth Istvánné*, *Weisz Lászlóné*, *Vogl Alajosné*, *Winkler Vilmosné*, *Wachtl L.*, *Világossy Károlyné* 1—1 kor., *Spranitcz nővérek*, 60 fill., *Fleischmann Fülöpné*, *Kőváry Ede*, *N. N.*, *N. N.*, 40—40 fill. Összesen 148 kor. 20 fill.

Irodalom.

— **A magyar szemle** f. évi 30. számának tartalma: Tízéves találkozás. — Dolgozatok a drámáról. III—IV. Dr. Hevesi Sándortól, —Bücsu a Tátra-vidéktől. (Költemény.) *Patyi Istvántól*. —Látogatás *Garay János* özevegynél. *Kövér Imától*. — Nyári estén. *Rorák Imrétől*. — *Gambrinus király*. (Költemény.) *Vértesy Jenőtől*. — A kereszties néni. *Erenyi Károlytól*. — A mankók meséje. *Harsányi Kálmántól*. — Teme-tőben. (Költemény.) *Varsányi Gyulától*. — Csak pontosan! — Hétről-hétre. (Tárca.) (—) — Iro-dalom és művészet. — Vegyesek. — Szerkesztői üzenetek. Melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe ezt az ügyesen szerkesztett szépirodalmi, kritikai és művészeti hetilapot, melynek előfizetési ára egész évre 12 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., új-u. 14. sz.

— **Új idők**, a *Herczeg Ferencz* által szerkesztett szépirodalmi, és művészeti és társadalmi képes hetilap 31. száma a számár Domokos, meg a másik. *Irta Malonyay Dezső*. — *Falusi mezőben*. *Irta Szabolcska Mihály*. — *Katona*, ha az őrsé-gen alszik. *Irta Tábori Róbert*. — *Üres a fészek*. *Irta Gaál Mózés*. — *Vasárnap* nyaralók. *Irta K.* — *Király idill*. *Irta Vayk*. — *Goszpa Draga*. *Irta Makar*. — *Különös emberről és külö-nös fáról*. *Irta Keve*. — *Bovatok*: Mindenféle. — a szerkesztői üzenetei. A lap előfizetési ára félévre 8 korona. Szerkesztőség és kiadó hivatal: Budapest, VI., *Andrássy-ut 10*.

KÖZGAZDASÁG.

— **Elvi jelentőségű határozat.** „A filloxera által elpusztított szőlők után általános jövedelmi pótládó nem követelhető. A m. kir. közigazgatási bíróságnak 1899. évi 4321. sz. a kelt határozata: A m. kir. közigazgatási bíróság a panasznak helyt ad, panaszos várost a terhére kivetett általános jövedelmi pótládó fizetése alól felmenti s annak törlesztését elrendeli. Indokok: panaszos város azon tulajdonát képező szőlők után, melyek az a—sz—i határban fekszenek, miután a filloxera folytán kiirattak és amerikai szőlőveszőzével beültették, 1892. évi január hó 1. napjában 1901. év végéig terjedő 10 évre adómentességben részesülvén, kifogásolja azt az intézkedést, mely-nél fogva töle ez adómentes szőlőterület után öt évre visszamenőleg kivetett 20%-os általános jövedelmi pótládó követeltek. Panaszos város e kifogása törvényszerűnek tekintendő, amennyiben az 1891. évi I. t.-cz I. §-a ily szőlőterület után ez adómentességet biztosítja. Hogy pedig a kedvezmény minden kizáróztatás nélküli, teljes adómentességre irányul, kiténik nem csupán e szá-

kasznak szavaiból, de ugyanezen törvényozikk 3. §-ának tartalmából is, melynek értelmében ilyen szőlők kataszteri tiszta jövedelme csak az adómentesség lejártá után lévén megállapítandó, nyilvánvaló, hogy addig, míg az adómentesség tart, a meg nem állapított kataszteri tiszta jövedelem hiányában az a földadó sem határozható meg, melyet ily szőlő birtokosa az adómentesség tartamán belül ugyan fizetni nem tartozik, de a melynek megállapítása nélkül a 20% ált. jöv. pótdó összege sem határozható meg. Ez okokból a panasznak helyt adni, és panaszos várost a tőle követelt ált. jöv. pótdófizetés alól felmenteni kellett.

— **Vetőmagvak.** (Mauthner Ödön tudósítása) A megelőző héthez ellentétben valódi bajor tarlórépamagnak megint igen nagy kereslete volt, biborherét illetve szintén élénk volt a forgalom. Luczernának is volt némi kereslete, de a többi magvak iránt érdeklődés nem mutatkozott. Új termelésű biborherét nem csupán Csehországból, hanem Francia és Olaszországból is ajánltak, a mennyiségileg jó terméshez arányosítva azonban drágáják a jelenleg követelt árakat. Azon fűmagvak közül, melyek most betakarításra kerülnek, különösen a juhesenkész és csomós ebir a sok esőzés miatt szenvedtek, a termés egyáltalán nem kielégítő. — Amerikai tudósítások szerint komocsimagnak jelentékenyen felment az ára, amerikai löheremag ára is megmaradt az eddigi magas szinten. — Szöszös bükköny, téli bükköny és téli borsó iránt élénk érdeklődés mutatkozik.

Felelős szerkesztő: Chay Antal.

Kiadó!

A buza-piacz és haltér sarkán,
a piac közepén egy vendéglői helyiség és több üzlethelyiség kiadó!
Tudakozhatni Marschall Nándornál, Palotai-utca 20.

Uj butor raktár!

Tisztelettel van szerencsém a n. érd. közönség becses tudomására hozni, hogy helyben. Buza-piacz (Simor-utca) 1. sz. dr. Szendei-féle házban (az emeleten)

uj fiók butor-raktárt

nyitottam, melyben a legjobb butorokból, ugyszinte menyasszonyi kelengyékben nagy raktárt tartok és a budapesti raktáraknál jóval olcsóbban árusíthatok.

Garnitúrák bámulatos olcsó áron kaphatók!

Tisztelettel

Id. Füstér Imre.

Tisztelt vevő Közönség!

Daczára a kézmű-áru rohamos áremelkedésének, én még mindig azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nálam nagy választékban levő árukat, úgy mint a

legdivatosabb ruha-szöveteket, francia delaine, batiszt és voálokat,

valamint

vászon, kanavász, chifonokat

és minden e szakmába vágó árukat, nem számítva azon kedvezményt, a melyben t. vevőimet részesítem, a régi árak szerint felajánlhatom.

Továbbá vagyok bátor a t. vevőközönség b. figyelmét a nálam igen kedvelt

„L I L I O M”

vászonra felhívni, mely kizárólagosan Székesfehérvár és vidéke részére csakis nálam kapható.

Kiváló tisztelettel

Webermann Jakab.

ÉRTESÍTÉS!

Értesítem mindazon t. vevőimet, kik 1900. július hó 16-án üzletemben árut vásároltak, — számlájuk teljes összegét készpénzben átvehetik.

Tisztelettel

Webermann J.

Ifj. SCHAUMANN JÓZSEF

ARANYOZÓ, MÁRVÁNYOZÓ, TEMPLOMDISZÍTÓ, TÜKÖR-, KÉP- és KÉPKERET RAKTÁRA
SZÉKESFEHÉRVÁROTT,

Szt.-Imre-utca 2. sz. (Barátok új épületében.)

A fűtészteleendő Clerus, magas nemesség s. t. kegyuraságoknak üzletemet szíves figyelmébe ajánlani bátorodom.

Művelem és elvállalom a templomdiszítésnek következő ágait:

Oltárépítészetet és oltárdiszítést,

új oltárok, szószékek, keresztelő-kutak, szentsirok építését aranyozását és festését,

minden stylben, beadott rajz vagy tölem tervezett rajz után a legegyszerűbb s a legdiszesebb kivitelig.

T. Ifj. Schaumann József urnak

Székesfehérvárott.

A számlát az aranyozási munkáról már néhány nap előtt megkaptam, nagy mérvű elfoglaltságom miatt azonban ezt csak most hozhatom becses tudomására. —

Együttal írásban is örömmel értesítem, hogy az aranyozási munkával, nevezetesen a gyertyatartók megaranyozásával nagyon meg vagyok elégedve, s a mennyiben teletem még enyár folyamán a főoltár egész aranyozásának felújítását Önnel fogom végeztetni.

Fogadja kedves Schaumann Úr tiszteletem és köszönetem nyilvánítását, melylyel maradtam

Várpalotán, 1900. júl. 7-én.

igaz tisztelője

Domján Károly, plebános.

Tisztelt Schaumann Ur!

A paduai sz. Antal képre vonatkozó tudósítását köszönettel vettem s azt alkalmilag elhoztam.

Ezen alkalmommal készleges örömmel tudatom, hogy a velencei r. k. templom főoltárkép rájáának, valamint a gyertyatartóknak megaranyozásával nagyon meg vagyok elégedve s mindenkinek tetszését és dicséretét kiérdemelte; s így önt bárki nek pártfogásába a legmelegebben ajánlom és ajánlhatom.

Velence, 1899. nov. 14.

tisztelettel

Belznay István, plebános.